

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Rzecznik Praw Obywatelskich

Janusz KOCHANOWSKI

RPO -560379- I/07/KJ

Warszawa, 04/02/2008r.

Pani
Ewa Kopacz
Minister Zdrowia

ul. Miodowa 15
00 - 952 Warszawa

Wielce Szanowna Pani Minister

W lipcu 2007 r. zwróciłem się do Dyrektora Centrum Egzaminów Medycznych w sprawie Lekarskiego Egzaminu Państwowego (dalej: LEP) Pani Angeliki Saltany R., wiernej Kościoła Adwentystów Dnia Siódmego w Polsce. Egzaminy te, przede wszystkim, ze względów organizacyjnych odbywały się z reguły w sobotę.

Zgodnie z przepisem art. 11 ustawy z dnia 30 czerwca 1995 r. o stosunku Państwa do Kościoła Adwentystów Dnia Siódmego w Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 97, poz. 481 ze zm.)

„1. Świętem adwentystycznym jest sobota.

2. Wierni Kościoła mają prawo do zwolnienia od pracy i nauki na czas święta adwentystycznego, to jest od zachodu słońca w piątek do zachodu słońca w sobotę.

3. Na prośbę pracownika złożoną na początku okresu zatrudnienia lub w jego trakcie, nie później jednak niż 7 dni przed dniem zwolnienia, zakład pracy ustala dla niego indywidualny rozkład czasu pracy. Przepis ten stosuje się odpowiednio do uczniów i studentów, z tym że szkoły udzielając zwolnień od nauki określają sposób wyrównania zaległości dydaktycznych spowodowanych zwolnieniem”.

Nie ulega wątpliwości, że LEP stanowi, biorąc pod uwagę jego znaczenie w kształceniu i wymogi uprawiania zawodu lekarza, zarówno przejaw nauki, jak i pracy. W tym stanie rzeczy przystąpienie do LEP w sobotę dla wiernej Kościoła Adwentystycznego stawało się niemożliwe i w konsekwencji oznaczało niemożność pracy w wyuczonym zawodzie lekarza. Dlatego też w pismach do Dyrektora Centrum zwracałem uwagę na przepis § 16 ust. 3a rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 24 marca 2004 r. w sprawie stażu podyplomowego lekarza i lekarza stomatologa (Dz. U. Nr 57, poz. 553 ze zm.) który stanowi

jednoznacznie, że „w przypadkach, o których mowa w § 2 ust. 4, oraz w innych uzasadnionych przypadkach uniemożliwiających przystąpienie do egzaminu w wyznaczonym terminie dyrektor Centrum Egzaminów Medycznych, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw zdrowia, może wyznaczyć dodatkowy termin przeprowadzenia egzaminu, określając jednocześnie miejsce jego przeprowadzenia”. Niestety dodatkowego terminu - w przypadku Pani Angeliki Saltany Roszkowskiej - nie udało się wyznaczyć.

Sprawa Pani Angeliki Saltany R. znajdzie jednak jak się wydaje, pomyślne zakończenie. Termin LEP w 2008 r. wyznaczony został na piątek. Przyjmuje to z prawdziwą satysfakcją i w ślad za podziękowaniem skierowanym do Dyrektora Centrum Pana Profesora Stanisława Orkiszę dziękuję również Pani Minister za przychylne ustosunkowanie się do prośby zainteresowanej i mojego wsparcia tej sprawy.

W piśmie Dyrektora Centrum, którego kopię przesyłam w załączeniu, znajduje się jednak niepokojąca informacja o planowanej zmianie przepisów określających przeprowadzanie LEP. Nie wkraczając w zasady egzaminowania przyszłych lekarzy z medycznego punktu widzenia, wyrażam przekonanie, iż możliwość organizowania tego egzaminu, w wyjątkowych sytuacjach, w terminie innym niż powszechnie obowiązujący, powinna być utrzymana. Z różnych powodów, w tym powodów natury religijnej lub wyznaniowej, określony termin może być dla kandydata niemożliwy do przyjęcia. W tym kontekście pragnę zwrócić uwagę Pani Minister na wyrok Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości w Luksemburgu z dnia 2 października 1976 r. w sprawie 130-75 (*Vivien Prais przeciwko Rada Wspólnot Europejskich*), w której ETS stwierdził, iż „jeśli kandydat poinformował odpowiedni organ, że z przyczyn religijnych nie może brać udziału w postępowaniu rekrutacyjnym organ ten powinien wziąć to pod uwagę przy ustalaniu terminu egzaminu aby uniknąć takiej daty. Z drugiej strony, jeśli kandydat nie poinformuje o takiej sytuacji w stosownym terminie, organ rekrutujący może odmówić ustalenia alternatywnej daty egzaminu, jeśli inni kandydaci zostali już o egzaminie poinformowani”. Oczywiście, orzeczenie to nie ma zastosowania do sytuacji czysto krajowych, ale państwa kształtując swoje regulacje prawne powinny mieć je na uwadze.

Działając w oparciu o art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (t. j. Dz. U. z 2001 r. Nr 14, poz. 147 ze zm.) uprzejmie proszę Panią Minister o ustosunkowanie się do podniesionego problemu.

Łączę wyrazy szacunku

/-/ Janusz Kochanowski